

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.- BARCELONA

La Mancomunitat de Catalunya

Com és i com treballa

Vist com està constituïda la Mancomunitat de Catalunya, ressenyem ara la tasca feta i la preparada, començant per **CARRETERES** i **CAMINS**

L'oficina tècnica de carreteres de la Mancomunitat es constituï el 15 de gener de 1915, formant-le quatre enginyers de camins, sis ajudants d'obres públiques i sis sobrestants, mitjançant concurs. D'aquella data ençà, el Consell ha aprovat els projectes de 39 obres de camins, amb subvenció de l'Estat, de les quals 17 estan en construcció, tres subastades o en període de subasta i 19 en tramitació, sumant en total 174'9 kilòmetres, comprènent-hi tres ponts. El preu total de les mateixes importa, segons els seus pressupostos, 1.811.220'41 pessetes. A més, té ja estudiades o en estudi, actualment, altres 16 obres, que sumen aproximadament 57'6 kilòmetres, i en les quals estan compresos tres ponts.

No satisfent aquest plan d'obres els desitjos del Consell per comprendre un nombre ínfim de les necessitats de Catalunya, aprovà, en sessió del 12 d'agost de 1915, una primera relació de les quey prèvia una detinguda informació pública per comarques i un estudi de conjunt, considerà com a més necessàries i urgents, classificades en carreteres interprovincials i intercomarcals, treballs d'acabament i ponts en camins de ferradura i altres mitjants de comunicació, de les quals obres n'hi ha 16 en projecte aprovades que sumen prop de 52 kilòmetres, i entre elles 7 ponts, trobant-se'n 5 de construïdes o en execució i les altres subastades o en període previ a la subasta, important el llur pressupost de contracta la quantitat de 1.451.002'66 pessetes. A més té projectades o en estudi, altres 14 obres de la mateixa relació, amb una llargada aproximada de 55 kilòmetres, havent-hi entre elles 9 ponts.

En resum, que en poc més d'un any i mig, l'actuació del Consell en aquest ram d'obres públiques té construïdes o en construcció 22 obres i 33 en projecte aprovats, subastades o per subastar, comprènent-hi 10 ponts, i excedint la seva llargada de 225 kilòmetres amb uns preus total, segons pressupost, de 3.262.223'66 pessetes.

I aquest resultat s'ha conseguit malgrat no trobar sempre en les dependències de l'Estat aquelles facilitats a que té dret; ans al contrari, s'ha donat el cas de que projectes aprovats pel Consell amb data primer de juliol de 1915, no han conseguit l'aprovació de la su-

perioritat fins el 28 de març de 1916, havent fet constar que si bé en alguns d'ells les oficines d'obres públiques hi han proposat esmenes, en sa majoria són aprovats sense modificacions.

Finalment el Consell, en son desig de promoure, estimular i facilitar la construcció de tantes vies de comunicació com li precisen a Catalunya per crear i treure profit de la seva riquesa, ha adoptat alguns acords, per virtut dels quals es concedeixen a les Diputacions subvencions perque executin obres que figuren en llurs respectius plans provincials aprovats. També ha construït ponts lleugers en llocs de confluència de camins de ferradura, ponts de barques en pobles de la ribera del Segre, pilans indicadors als ponts més importants de comunicació pirenaica, amb habilitació ensem de recers o refugis naturals, etc.

CONSERVACIÓ DE CARRETERES I CAMINS

El primer de gener de 1915, les Diputacions provincials de Girona, Lleida i Tarragona, traspasaren a la Mancomunitat llurs serveis de conservació de carreteres i camins, i el primer de gener de 1916 ho feu igualment la Diputació de Barcelona, i no abans per tenir aquesta Corporació un contracte especial que ho dificultava.

Amb tal motiu, la Mancomunitat s'ha fet càrrec de la conservació de 1.022 kilòmetres de carreteres i camins provincials de Barcelona; 212 de Girona;

128 kilòmetres de Lleida, i 150 kilòmetres de Tarragona.

Degut al péssim resultat que ha donat el procediment de conservació per contracte, les vies de comunicació de Barcelona estaven en estat molt deficient. Quant a les de Tarragona, bastará dir que d'uns quants anys ençà els jornals dels peons i capataços es pagaven amb gran retràs, que en alguna ocasió fou d'alguns mesos, per a comprendre que si mancaven mitjants econòmics per a complimentar aquella atenció ineludible, no'n sobraven gaire per a l'adquisició del material, graves, ferramentes, etc., ni tampoc cabia una organització del servei que fos eficaç.

Igualment es trobaven en mal estat si bé per circumstàncies especials i diferents de les anteriors, algunes carreteres de Lleida; les altres, i son en majoritat, com la de Girona, pot dir-se que estaven en bon estat.

Amb lo exposat, fàcilment es comprén la feixuga tasca que ha pesat damunt del Consell, car amb les quantitats que les Diputacions tenien consignades en els seus pressupostos per atendre aquest servei, és com es nodria la partida corresponent del de la Mancomunitat, i la cura del Consell fou la d'una molt estudiada organització d'aquell i apropiada distribució dels cabals, cosa no gens fàcil, tenint en compte que en algunes carreteres, especialment aquelles de Tarragona en les quals feia més de deu anys que no s'havia fet cap proveïment de pedra, els treballs que s'hagut d'executar tingueren el caràcter de veritable reconstrucció, tant de l'explicació com de l'afermat; i així resulta que mentre la Diputació de Tarragona tenia consignada en pressupost la quantitat de 58.280 pessetes per a totes les atencions del servei de les seves vies provincials (quantitat consignada, pero no invertida), la Mancomunitat ha gastat, durant l'any passat i

sols per al proveïment de pedra d'algunes de les mateixes més de 10.000 pessetes.

Sols així s'ha conseguit que moltes carreteres, o amb el nom de tals, de Tarragona, com les d'Amposta a Vinallop, Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, i Aiguamúrcia, d'Arbó a la anterior de Pla de Cabra a Ca-Real, de Reus a Sant Ramon, etc., el trànsit per les quals es feia, quan humitats intenses no ho privaven, exposat a seguits perills, sense que ap automobilista, coneixedor de les mateixes, volgués passar-hi, es vagin reconstruint i a mida que la potencia econòmica de la Mancomunitat ho permeti, i segons el plan del treball que's té de traçar el Consell, amb un període de tres anys, des de que's feu càrrec d'aquest servei, haurá posat totes les carreteres i camins de la Mancomunitat en l'estat que les modernes necessitats de tràfec exigeixen.

X. Y. Z.

El cretinisme de "Las Circunstancias"

El diari possibilista s'ha enfadat perque deiem que res de profit havia fet el possibilisme en 25 anys de governar la ciutat.

I, prenent el pel als seus llegidors, com té per costum en aquests cassos, pretent sortir del pas amb unes quantes vulgaritats i altres tantes inexactituds. I a l'efecte, ens diu *desacreditados*, parla de *pactos y bajezas*, ens qualifica de *caterva de renegados* i afirma que no tenim altra *misión que apoyar siempre a los candidatos monárquicos*.

I encara no li deuen semblar de prou bulto aquestes tonteries per quan, després, més endavant, passa a enumerar lo que, segons «Las Circunstancias», ha fet en tres anys la Patriótica.

Entre lo dolent que penja a nostres amics de la majoria consistorial—puig no es cosa de seguir pas a pas a «Las Circunstancias», s'hi troba un augment il·lusori de personal «para colocar panaguados» i la creació de la Beneficencia municipal para colocar más adeptos y conceder asistencia médico-farmacéutica gratuita, pagando el pueblo, a todos sus electores y sus parientes, amigos y conocidos.

¡Sempre mentant! ¡Sempre penjant als altres lo que ells han fet! Si no apella a la mentida, el diari possibilista no troba mai arguments per a les seves polèmiques.

Els nostres amics, contra lo que afirma «Las Circunstancias», han suprimit les següents places: Jefe del Negociat de Consums, amb 1.800 pessetes de sou; un oficial de Secretaría, també amb un sou de 1.800 pessetes; un marcer, quatre vigilants d'arbitris, quatre guarda-termes i dos municipals. I si no feren més supressions de personal en el pressupost vigent, fou perque s'hi oposaren els conservadors i els possibilistes. Per lo que respecta a la provisió del càrrec d'oficial major, ja hem dit diferents vegades que fou proveït a indicació i prec del senyor secretari de l'Ajuntament, qui convencé a la Comissió de Govern i a la majoria de la necessitat de la seva provisió. ¿Que el nomenament recaigué a favor d'un amic nostre? Doncs, ¿havia d'ésser un possibilista el designat? ¿No proveïren vosaltres aquella plaça, una vegada amb l'Estivill, i altra amb Perelló, ambdós amics ben significats vostres?

Referent a la assistència mèdica domiciliària, de quina institució en surten beneficiades més de 500 famílies pobres, no'n parlaria «Las Circunstancias» si els seus redactors no fossin l'encarnació de l'estupidesa. En 25 anys de governar la ciutat no sapigué, un partit que s'anomena democràtic i que vol passar per republicà davant els ulls del poble, crear un servei que en tots els pobles cultes es procura ampliar i perfeccionar. I això, que hauria de considerar com una vergonya per al seu partit, «Las Circunstancias» ho retreu com una gloria més del possibilisme... Es un botó de mostra prou eloqüent per a evidenciar el cretinisme dels que escriuen «Las Circunstancias».

En quant a «La tapadera nueva para las pescaderías viejas», bé prou saben ells que si no's realitzá el projecte de la nova plaça mercat fou perque l'Ajuntament está mancat de crédito. ¿I qui li ha llevat aquest crédito a l'Ajuntament, si no els possibilistes amb l'enorme deute creat durant la seva gestió? Per lo demés, les obres realitzades a les Pescaderies, eren en part d'urgent necessitat, car hi plovia dins i les venedores esta-

CANDIDATURA PER A DIPUTATS PROVINCIALS

D. Anton Borrell Sugrañes
D. Tomás Llecha Codina
D. Ramón Vidiella Balart

ven poc menys; o pitjor, que en la intemperie, essent, a l'ensemps, d'incòmode accés per al públic en dies de mal temps.

Per lo que respecta a lo de «Abrir un nuèvo paseo (imitación barranco) invirtiendo cien mil pesetas de la subvención para las fiestas del centenario del general Prim», convé puntualitzar primer, que es realitzá el projecte amb el vot unánim de la Corporació; según, que en l'obertura del nou passeig els possibilistes ja hi portaven gastades 50 mil pesetas en la compra solament de la casa dels senyors Bertrán, procedents de la venda de terrenos de l'ex Velódrom al senyor Tarrats; tercer, que amb aquell projecte qui hi estava més encaminat era don Joaquim Navás (q. e. p. d.), quan era regidor i president de Foment; i quart i últim, que la reforma efectuada d'obertura d'aquell passeig, perllongació del de Sunyer, contribueix a l'embelliment de la població, havent d'estar molt enorgullits del mateix els seus iniciadors i executors de l'important millora.

Com també per esvaire les suspicacions que pugui motivar la manera que té de dir les coses «Las Circunstancias», convé fer constar, per si algú ho ha oblidat, que si a les 100 mil pessetes de subvenció per a les festes del Centenari del general Prim, se les hi doná aquell desfici, fou perquè ja foren concedides amb l'expressa condició de dedicar-les a la realització d'alguna millora, que a l'ensemps que vingues ha perpetuar la memòria de l'homenajat, servís per a alliviar la crisi de febre que allavors s'experimentava amb motiu d'haver-se declarat la guerra europea.

Dit això sols ens resta pregar a «Las Circunstancias», que continú el capítol de càrrecs als nostres amics per sa gestió en el Múnicipi, car no més ens donará que ocasió a l'elogi de la mateixa; fent veure al poble lo molt encertada i benficienta que ha estat per a la ciutat.

Perque el senyor Briansó vol anar a la Mancomunitat

En Briansó no aspira a pendre part en les tasques de l'Assamblea de la Mancomunitat per a portar-li l'esforç del seu valer i de la seva activitat. Per ell, com ha declarat moltes vegades, la política no és més que 'ls interessos de l'Institut Pere Mata. Contén que un dia amb ocasió d'una reunió general d'accionistes, un d'aqueixos feia càrrecs al Director per dedicar a la política temps que pertocava al seu judici al cuidador dels malats i al millor éxit de la empresa. Allavors aquell regidor històric va repel·lir la agrosió, va anomenar una per una les concessions que havia lograt el Manicomi com a fruit de la seva actuació política, fent ressaltar com en la qüestió de l'aigua mai n'havia faltat allí dalt, i per cert ben econòmica, etc. Un altre dia va anunciar als accionistes que per a millor assegurar un conveni que estaven treballant amb la Mancomunitat era precís que ell sortís diputat provincial i que si el cas venia recabaria l'ajuda de tots els accionistes, car devien tindre present que en qüestions polítiques sols tenia un anhel: l'interès del Manicomi.

L'acta del senyor Briansó representa un vot i una influència a favor de convenis que poden interessar a l'empresa Institut Pere Mata. Res més lluny de nosaltres que desitjar l'emfonsament d'una entitat mercantil que dona com totes profit al poble de Reus, però és

just i devem dir-ho ben clar que no podem consentir que primer siguin els interessos d'una empresa particular que'ls del poble de Reus, els de la Diputació i els de tot Catalunya.

Si els accionistes del Manicomi volen trobar justícia a la Mancomunitat no cal que hi portin an En Briansó. Si volen trobar «chanchullós» i donacions com la de les 50 plomes d'aigua, malgrat el senyor Briansó, tampoc en sortirán.

Miscelània electoral

A «Las Circunstancias» no hi trobareu més que frases per l'estil: *triumfo asegurado; la victoria del domingo; descontado el triunfo de los señores Gasull y Briansó; aplastamiento de la patriótica; derrota de los carcas de la Lliga-Foment, etc., etc.*

Nosaltres sols desitgem que els de «Las Circunstancias» siguin tant profetes com en les eleccions a Corts, que a copia d'anunciar la seva victòria feien propaganda per en Nicolau, i, és clar, van perdre.

El possibilisme va sempre contra direcció.

Deia el diari possibilista del dimarts que la candidatura conservadora *se cotizaba en segundo término*, i en primer, com és natural, la seva.

L'ordre entre ambdues candidatures ja potser que l'endevinin, però en primer i *segundo término* acabat de la nostra, si la del partit radical no fa variar el orden, posant-se al davant de la possibilista, per que al davant de la conservadora, és segur que hi anirà.

Els barrés de «Las Circunstancias» es desvetllen per la puresa dels nostres principis polítics.

Ja és altruisme, ja! Al menys—deuen pensar ells—que la conservi algú, ja que nosaltres l'hem perduda.

Per que, mireu que cridar-los-hi l'atenció que algun company nostre parlés amb en Nicolau a l'estació! an ells que tothom els pogué veure de tronc per les nostres més conegudes vies amb els més significats carlins i adhuc amb el marquès de Tamarit!

Es veu que tenen la patent de l'im-moralitat. Que per molts anys, i bon profit els faci!

Diàlec caçat al vol en el mercat electoral del passat dilluns:

Uns prohoms possibilistes s'acosten a un grup de forasters i després dels saluds corresponents, un d'ells diu:

—Ja devéu saber que nosaltres presentem candidatura en les properes eleccions provincials?

—Si, ja'ns en hem enterat.

—Suposo que deureu fer lo de sempre, com a bons republicans?

—Veurás, nosaltres hem estat sempre conseqüents, però aquesta vegada estem molt reconeguts al Vidiella per lo que ha fet pel Miquel, i per lo tant treballarem per a que tots els amics el votin.

—I l'idea?

—Jo'ns diré. Si els vostres haguessin sigut conseqüents com havien d'esser primer que les simpaties personals hauria sigut l'ideal; però d'aquest, vosaltres, no se'n recorden més que quan ens heu de demanar el vot, per que lo que és en la vostra actuació no hi ha més que claudicacions.

—Bé, vaja, es veu que tu estas influenciat pels de FOMENT.

—Potser sí, per que per ells també ens hem enterat de lo del contingent provincial, que no és pas com ens explicaveu vosaltres, sinó tot lo contrari.

Els prohoms possibilistes, comprenent que en aquell grup no hi havia res a fer, giraren cua.

No necessiten d'un clar de lluna els possibilistes i els conservadors per a «arrullarse». Qualsevol recó, per ombrívol que sigui' els hi és bó. Arreu els veureu com canvien impressions i es fan mutuament encàrrecs.

El pacte, doncs, és un fet; una mena de pacte de Vergara sense honors per als bel·ligerants.

Per xó trobem, que és una solemne tonteria que vulguin mantenir en l'ombra lo que ja han proclamat en ple sol, encara que amb cert rubor per part del rubicond Febus.

Aqueixa vegada, el zapatero, encara no ha publicat aquella serie d'articlets, firmats per *Un obrero, Un ex-fomentista* etc., etc., que cada campanya electoral fa sortir *para solaz y recreo* dels seus llegidors i de nosaltres mateixos.

Apa, determini's que ja s'arremata i no serà a temps a fer-nos *regocijar!*

Retalls selectes

Augurant «Las Circunstancias» un «triumfo completo» per als seus candidats, afegeix: «Se han hecho cargo los pueblos por último, de cuanto son y representan Borrell, Vidiella y toda esa farándula de políticos sin ideales ni conciencia y se aprestan a darles su merecido.» Aquest parrafet que per sí sol ja és una porqueria, es plata comparat amb els que segueixen; però comentem abans el transcrit. De manera que 'ls nostres amics Borrell i Vidiella son homes sense ideals ni conciencia? Els ideals i la conciencia, senyors de «Las Circunstancias», dels citats amics nostres están molt per damunt dels ideals, que mai ha tingut, i de la conciencia, que mai ha conegut, del senyor Briansó, posem per cas, per que és el vostre candidat.

Aquest home sí, que és un políticastre que sols va a lo seu i que ni sisquerra té el recat de «disimular-ho!» Aquest home sí que és l'encarnació del polític faranduler sense ideals ni conciencia!

El senyor Briansó és un home que, com a polític, se'l té per un qualsevol; no té escrúpols ni'ls ha conegut mai. Comparar als nostres amics amb el senyor Briansó! Ni'ls volem ofendre, que ofendre'ls fora establir aitals comparacions: Els nostres amics Vidiella i Borrell son homes que en la política no hi van a lucrarse, a cercar l'apoi i protecció de empreses mercantils; els nostres citats amics son ciutadans honorables, integerrims contra els quals no pot formular ningú cap càrrec que enteli el seu bon nom, que empanyi la seva honorabilitat.

I consti que parlem aquest llenguatge provocats pel desvergonyiment de «Las Circunstancias»; que afegeix a lo transcrit:

«Saben de sobras que estos dignos representantes y alma-máter de la descompuesta «Patriótica» corrompen cuanto tocan y lo infeccionan con su hábito ponzoñoso.

En tres años de dominar en el Ayuntamiento de Reus, lo han llevado a la deshonra y ruina, en cuatro años de privar en la Diputación provincial todo lo han echado manga por hombro.

En Reus lo han desorganizado todo, nada queda en pié: ni la dignidad colec-

tiva han sabido guardar y con la cuestión de los remanentes de los bienes desamortizados se han llenado de lodo.

En la Diputación provincial han hecho aún más; han lanzado allí el crédito por la borda, han desatendido el sagrado de la beneficencia provincial y han esgrimido ruímente la autoridad y prestigio de la Comisión Provincial convirtiéndola en instrumento de injusticias y venganzas.

Por eso los pueblos repudian a Vidiella y Borrell y se aprestan el próximo domingo a dejarles sin acta.»

Copiem tot sencer lo que «Las Circunstancias» escriu, o millor seria dir escup contra els nostres amics Borrell i Vidiella, per que els ciutadans que'ls coneguín vegin l'injusticia que amb ells comet el diari possibilista, sense concretar un càrrec, insultant i injuriat solament i afirmant en tesi general culpes que no determina ni concreta. Podria «Las Circunstancias» donar-nos un dato de quant afirma, per que ja deu saber que qui acusa és qui deu provar? No ho farà «Las Circunstancias» per que no pot i seguirá amb la seva bàba verinosa volgüent entelar el bon nom d'aquells amics amb l'injuria, la calúnnia i l'insult groller. Doncs bé, nosaltres els hi contestarem que qui robava l'aigua de la ciutat i s'apropiá uns terrenys a baix preu i fen coses pitjors, prevalent-se del càrrec de regidor, está poc menys que incapacitat per a ostentar de nou la representació pública. Mes els hi direm, i és que qui es l'encarnació de l'obra negativa, ruïnosa i vilipendiosa dels possibilistes en l'Ajuntament, no pot ni deu ostentar el càrrec de diputat, com tampoc pot ostentar-lo qui representa una empresa que contracta amb la Diputació.

I per lo que respecta als pobles, sols afegirem: que en tenen prou amb sapiguer que els candidats possibilistes, de sortir triomfants, han d'esser els continuadors de l'obra de l'Estivill. Amb aixó en tenen prou els pobles per a sentir-se revoltats i votar com un sol home contra els candidats possibilistes senyors Briansó i Gasull i el seu aliat, el titulat conservador senyor Bofarull.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre, corregit a 0°	722.6	725.8
Termòmetre		
(Màxima) Sol	16.7	
(Ombra)	16.0	
(Mínima) Sol	7.7	
(Ombra)	7.7	
Psicròmetre		
Termòmetre sec	12.0	12.7
Idem humit.	8.4	6.5
Humitat relativa de l'aire	61.4	38.2
Tensió del vapor acuos.	6.4	4.2
ANEMÒ-Direcció del vent	0	0
MÈTRE Velocitat del vent	149.	216.
Pluviòmetre	8.2	
Evaporimetre	1.5	2.0
Estat del cel	Ras	Núvol

Oficines Electorals

Tots els ciutadans que s'interessen per al triomf de la candidatura dels senyors Borrell, Llecha i Vidiella, deuen concórrer a les Oficines electorals del Foment Republica Nacionalista, on cada nit es treballa per a la perfecta organització de la próxima lluita.

Com avencarem ahir, aquesta nit la companyia d'opereta i sarçuela que amb

tant d'èxit vé actuant en el teatre Fortuny, ens donará a coneixer la sarçuela en dos actes dels senyors Paso i Abati, música del mestre Lluna, «El Asombro de Damasco», obra inspirada en un conte de «Las mil y una noches», i que ha sigut representada més de cent nits consecutives en el teatre Apolo de la Vila i Cort.

Començarà l'espectacle amb la representació de la sarçuelleta «Juegos Mahabares».

La Societat Tipográfica de Reus ha traslladat son domicili social en una dependència de l'Ateneu Obrer, de l'arraval de Santa Agna.

Organitzada per l'Agrupació Excursionista, dintre poc donará una conferència en aquesta ciutat el distingit arquitecte barceloní senyor Puig i Cadafalch, qui disertarà sobre l'obra cultural de la Mancomunitat de Catalunya.

Don Miquel Mané Tarragó ha sollicitat el registre d'una mina de plom denominada «Mercedes», en el terme de Molá.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Facilem, gratuítament, informes sobre valors nacionals o estrangers, aprop dels quals se'ns consulti.

Per no reunir les condicions de salubritat necessaries, ahir el veterinari-inspector de Mercats decomisá 270 kilos de peix fresc.

Aqueixa quantitat de peix procedeix, segons se'ns diu, d'un sol ratx pescat fa 7 o 8 dies en aigües de Palma de Mallorca, i que sencer pesava uns 50 quintals.

Com sigui que'l peix decomisat quedá en dipòsit a les pescateries, durant tot el matí hi desfilaron molts curiosos, ja que's tracta d'un peix que pel seu tamany son pocs els que's porten a la venda en nostre mercat.

A partir del primer d'abril, pròxim es variarà el color dels segells de correu de 15 céntims, que serán de color groc.

S'ha adoptat aquesta mida per a evitar que puguin ésser rentats, com paria es feia amb el color de violeta.

Per manca de majoria ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

Ha arribat a Tarragona l'oficial quart de Telégraf don Albert Fernández Pintado, qui s'ha encarregat de la qüestió de la línia en la secció d'aquesta provincia, vacant per renúncia de don Josep Nieto, actual jefe d'aquesta ciutat.

Ha sigut convocada per a demà divendres, a les onze del matí, la Comissió mixta de reclutament.

La febra dels negocis, l'excés de les passions i lluites socials, desgasten l'organisme i engendren la debilitat de totes les funcions. La víctima d'aquests estragos sent una vellesa prematura, dolor de cap, pesadilles i la falta d'apetit.

Aquesta debilitat, desequilibri nerviós i enervacó se cura radicalment als quinze dies, usant el Xarop d'Hipofosfít: Salut. Únic aprovat, per la Real Academia de Medicina, 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen ficar-se si amb tinta roja se lleigeix «Hipofosfít: Salut».

Ha sigut nomenada mestra interina del Vendrell donya Carme Carbó Ser-rats.

Institut de Bioterapía i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada
Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATÀLEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.
Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

En la sessió de moda, dedicada als nens, que aquesta tarda a les set se celebrarà a la Sala Reus, s'hi projectarà un abundant programa de pel·lícules d'art.

El programa de les sessions de la nit també serà força interessant.

Durant la passada setmana foren embarcats en el port de Tarragona 2,246 bocois i mig de vi, 24 bidons i 10 cascos d'oli, 325 sacs d'avellana i 700 caixes de sabó.

Durant l'última setmana la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha ingressat per impositons la quantitat de 1.033.312 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvis i per plaços mensuals de pensió 507.225 pessetes, havent obert 525 llibretes noves.

Evitarà V. infeccions intestinals usant **AIGUA IMPERIAL**
Farmàcies: Serra, Puñyed, Carpa i Benet.—Droguerías: Roca i Ribas, Coer, Epicerie.

El quefe d'Estadística d'aquesta província dirigeix una circular als alcaldes, ordenant que per a la rectificació electoral remetin abans del dia 15 una certificació de les altes i baixes del Cens.

Nombrosos admiradors del genial dramaturg don Angel Guimerà, han acordat obsequiar amb un àpat a l'ovacionat autor de «Jesús que torna». Se celebrarà el vinent dissapte a la una de la tarda, en el magnífic restaurant del Saturn Park.

S'ha ordenat a la Quefatura d'Obres públiques d'aquesta província, que procedeixi a l'estudi del pont sobre la riera de la Selva, en la carretera de Tarragona a la d'Alcover, Santa Creu de Calafell, interessat per l'Ajuntament de Vilallonga.

març, a dos quarts d'onze del matí, en el saló d'actes de la Cambra de Comerç. La Junta quedarà legalment constituïda mitja hora després de la anunciada.

La memòria i el balanç estaran exposats des del dia 5 del proper mes, i durant les hores d'oficina, en la Administració de la societat, Arraval alta de Jesús, número 40, principal.

Devent cessar en sos càrrecs, per expiració de terme, els senyors president i tres vocals, es procedirà a la elecció per a cubrir les vacants.

Reus 23 de febrer de 1917.—Per A. del C. de A., L'Administrador, Nicoláu Gausset.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDI AL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLACA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dpl.	operacions	diner
Idem seque.	»	»
París idem..	»	»
Berlín idem.	»	»
Marsella vista..	»	»
Hamburg vista.	»	»

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Opera. clous.
440 Gas Reusense..	250	---
615 Industrial Harinera	500	---
650 Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	50	---
500 Obligacions Electra Reusense..	500	---
25 Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250	---
200 Idem id., Serie B.	500	---
400 Electra Reusense.	500	---
2600 Institut P. Mata.	2500	---
575 Institut P. Mata.	500	---
150 Empresa Hidrofòrica	369'50	---
520 Obligacions Manicomio Reusense.	500	---
75 Carburos de Ternel	500	---
Pantán de Riudecanyes.	50	---

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
Companyia d'òpereta i sarçuela dirigida pel primer actor Ferrán Vallejo i el mestre Marian Amat
Figurant-hi les primeres tiples: Mercé Salas, Julia Garcia i Pilar Saturnini
Gran funció per a avui.—8.ª d'abono.—«Juegos Malabares» i «La Sombra de Damasco» (estrena).
A dos quarts de deu.

PREUS DIARIS
Palcos platea sense entrades. . . 12'— ptes.
Palcos primer pis sense id. . . 4'— »
Palcos segon pis sense id. . . 4'— »
Sillo de platea amb entrada . . . 1'66 »
Butaca primer pis amb entrada . . . 1'41 »
Lluçeta segon pis amb entrada . . . 1'16 »
Entrada a localitat . . . 6'83 »
Devantera de paradís numerada. . . 6'43 »
ENTRADA AL PARADIS UN RAL
Els impostos a càrrec del públic.
Sala Reus
Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova ; arriba 8'48 m
» » Vilafranca ; » 9'38
» 7'25 » » 9'23 e
» 8'49 » » 13'27 m
» 14'13 » » 17'42 c
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o
» » Vilafranca » 20'37
» 21'25 » » 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda) ; arriba 9'23 m
» 8'33 » » 10'36 r
» 9'20 » » 12'47 c
» 13'00 » » 16'15 o
» 15'23 » » 19'24 m
» 19'49 » » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 » » 13'24
» 9'56 » » 10'30 m
» 14'30 » » 15'00 m
» 18'80 » » 18'35 c
» 20'50 » » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 c
» 12'17 » » 12'45 m
» 16'35 » » 17'14 m
» 19'25 » » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'37 m
» 10'41 » 11'19 » 11'34 r
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m
» 22'01 » » 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m
» 20'14 » 20'48 » 21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 c
» 13'35 » » 20'50 m
» 17'59 » » 22'13 m
» 20'30 » » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m
» 8'29 » » 12'29 m
» 11'56 » » 20'17
» 15 » » 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA
Surt de Salou per a Valencia
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.
Arriben a Salou de Valencia
4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Màquines d'escriure
Smith Premier n.º 10
Completament noves
::: garantides :::

Última paraula en màquines d'escriure. El model núm. 10 és l'admiració del món enter. La màquina SMITH PREMIER núm. 10 és la única que's garantitza per deu anys. Qui sigui un bon defensor dels seus interessos, no adquirirà cap màquina d'escriure, sens abans pendre a prova la SMITH PREMIER N.º 10, visible.

AGENT UNIC per a la venda a REUS
FRANCESC FUSTÉ, St. Llorenç, 1, 2.ª, Tel. 275
Accessoris i cintes per a màquines de tots els sistemes.—Màquines d'escriure d'altres marques reconstruïdes i apamentment noves A QWALSEVOL PREU

XOCOLATA GARCÍA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA i DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus
CAFÉS DE LES MILLORS PROCEDENCIES, TORRAT DIARIAMENT

PER 500 i 550 PESSETES

màquines d'escriure de totes les marques

Màquines usades des de 50 pessetes
Accessoris per a tots els sistemes

ESTEVE MASSAGUÉ.-Representant
REUS.-Carrer de Sant Llorenç, 8, tercer.-REUS

Secció Oficial

Registre Civil
INSCRIPCIONS DEL DIA 6 MARS 1917
NAIXEMENTS
Josepa Brunet Elías.—Dolors Millas tre Valero.—María-Teresa Aragonés Gebellí.
DEFUNCIONS
Mateu González García, 44 anys Manicomí.—Josepa Batista Ximénez, 65 anys, Sant Joaquim, 9.—Ramón Miró Sans, 59 anys, Sant Llorenç, 15.—Joan Granell Morell, 3 mesos, Raseta Salas, 18.—María Olivé Galán, 77 anys, Racana, 8.
MATRIMONIS
Cap.

Institut Pere Mata
Per a donar compliment als articles 30 i 45 dels Estatuts i procedir a la reforma de son article 20, es convoca als senyors accionistes a Junta general ordinària per al dia 11 del proper mes de

Gran Servei de Carruatjes
De Montroig a Reus i viceversa

Companyia Reusense de Tramvies
Servei de trens que regeix des del dia 1 d'Octubre de 1916

SORTIDES	
MONTROIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA
A Montroig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.
Dit servei començarà el 1 març de 1917

Sortides de Reus (Arrayal Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 26 a les 8 25	Tren n.º 25 a les 9 15
> > 12 > 15—	> > 1 > 16—
> > 36 > 17 55	> > 35 > 18 40

En els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 0'60 valders per al retorn per tot el dia de sa expensió i en tots els trens.

IMP. SANJUÁN GERMANS—REUS

EICAS MES SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÓNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

riquíssima aigua de taula

Enofosforina Serra

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració. ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegettima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes. **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos, rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera
Làmpara Nitrógen
Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:
Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plassa de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Sabó CARAGOL
El millor per a rentar roba
50 CÉNTIMS PASTILLA

DEPÓSIT: Antiga Casa Coder, Plassa de la Constitució, 16

VENDA:
MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 1
DANIEL BARRÜLL, Estrella, 2
SEBASTIÀ PAMIES, Sol, 13
ANGEL ORICIAL, plaça del Rei
PERE MARTÍ, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.

DISPONIBLE

Fàbrica de Capses de Cartró
ENRIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

L'Hidráulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS
Camí de Riudoms REUS

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1. - REUS

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

TARIFES
per a l'insenció d'anuncis en aquest diari

La Violeta
Fàbrica de gorres de Joan Rius
Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

DISPONIBLE

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH
Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS

Venda d'Espardenyes
DE TOTES CLASSES
Manuel Parist
Carrer Jesús, 1 REUS

DISPONIBLE

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Pins a 3 cts, d'altura. De 3 a 5 »	2'50 3'50	3'75 5'25	5'00 7'00	10'00 14'00
	Per cada centímetre més que ocupi	0'50	0'75	1'00	1'50

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insencions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera insenció i a 10 céntims ratlla/per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada insenció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per insenció.

Dr. Pere Barrufet
CONSULTA DE 3 A 5
SANT JOAN, 10 REUS

Sabateria de Pere Roig
BARATURA I SOLIDESA
ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

Esteve Massagué
COMISSIÓ REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL
RECADEU
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

DISPONIBLE